

KOHILA GÜMNAASIUMI

ÕPPEKAVA

Sisukord

Üldsätted	3
1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	3
1.1. Eripära	3
1.2. Väärtused	3
1.3. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	4
2. Õppekorraldus	5
2.1. Õppekorraldus põhikoolis	5
2.2. Õppekorraldus gümnaasiumis	9
2.2.1. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted	9
2.2.4. Humanitaar- ja sotsiaalainete õppesuund	12
2.2.5. Valikkursused	12
2.2.6. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus	14
2.3. Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine	15
3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused (sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline)	18
4. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	18
4.1 Loovtöö teema	19
4.2 Loovtöö korraldus	19
4.3 Hindamine	20
5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus	20
5.1. Kujundav hindamine	20
5.2. Hinnetest ja hinnatavatest töödest teavitamine	21
5.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	21
5.4. Järelvastamine ja hinnete parandamine	22
5.5. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö	22
5.5.1. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö põhikoolis	23
5.5.2. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumis	23
5.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine	24
5.7. Õpilase järgmisse klassi üleviimise või klassikursuse kordama jätmise otsustamine	24
5.8. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine	25
5.9. Põhikooli lõpetamine	25
5.10. Gümnaasiumi lõpetamine	25
6. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused	26
7. Õpilaste teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine	27
7.1. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	27
7.2. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine	28
8. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti ja läbiv teema "Tervis ja ohutus" õppekavas	29
9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	31
10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	32

Üldsätted

- (1) Kohila Gümnaasiumi õppekava koostamisel on lähtunud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, riiklikest õppekavadest, haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011. a määrusest nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“ § 1 lõikest 3, Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lõikest 3, Eesti elukestva õppe strateegiast 2020 (edaspidi EEÕS).
- (2) Kohila Gümnaasiumi õppekava terviktekst on kättesaadav kooli veebilehel <https://kohila.edu.ee> ja köidetuna kooli raamatukogus.
- (3) Kooli õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina põhikoolile ja gümnaasiumile ning koosneb järgmistest osadest:
 - 1) õppekava üldosast, milles on vajadusel eristatud eraldi põhikooli ja gümnaasiumit;
 - 2) ainevaldkondade õppeainete ainekavadest põhikoolile, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti;
 - 3) kohustuslike kursuste ja valikkursuste kavadest gümnaasiumis, mis on esitatud ainevaldkondade kaupa ja valikõppeainete kavadest.

1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.1. Eripära

- (1) Kool on asunud Kohila erinevates paikades, koolil on olnud erinevaid vorme ja nimesid. 1995. aasta sügisest kannab meie kool Kohila Gümnaasiumi nime.
- (2) Koolil on kaks maja: peamaja asub Kohila alevis, Hageri algklasside maja Hageri külas. Kohila Gümnaasium on Rapla maakonna suurim munitsipaalkool, millel on oma lipp, hümn ja koolivorm.
- (3) Põhikooliastmes on suunaklassid spordis ja looduses. Gümnaasiumiastmes on kaks õppesuunda: humanitaar- ja sotsiaalsainete ning loodus- ja reaalsainete õppesuund. Kool on saavutanud märkimisväärseid tulemusi aineolümpiaadidel, spordis ja uurimistööde valdkonnas.
- (4) Kool soodustab õpilaste ettevõtlikkuse arengut ja ettevõtluskogemust õpilasfirmade programmis osalemisega ja kujundab tervist väärtustavat ning keskkonnahoidlikku käitumist.
- (5) Kohalik omavalitsus toetab mitteformaalharidust ning võimaldab Kohila Gümnaasium õpilastele laiaplaanilist huviharidust: male, keeleõpe, programmeerimine, teadus- ja loodusringid, robotika, rahvatants, koorilaul, kunstiring, spordiring, käsitöö, pilliõpe ja väitlemine. Koostöös spordiklubidega saab tegeleda korvpalli, võrkpalli, kergejõustiku, jalgpalli, judo ja peotantsuga.

1.2. Väärtused

- (1) Kõik koolitöötajad lähtuvad oma tegevuses põhikooli riikliku õppekava § 2 lõikes 3 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimilikest ja ühiskondlikest alusväärtustest.
- (2) Ühised põhiväärtused suunavad Kohila Gümnaasiumi koolipere valikuid ja kujundavad hinnanguid.

1) TERVIS

Tervis on füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund. Meie tervislikud eluviisid saavad alguse aktiivsest liikumisest, tervislikust toidust, ennetustegevustest ja positiivsest eeskujust.

2) KESKKOND

Väärtustame turvalist koolikeskkonda, mis saab alguse ühistest kooli kodukorra kokkulepetest, hoolivast, sallivast ja toetavast kooliperest. Järgime säästva arengu põhimõtteid. Au sees on säästlik tarbimine ja taaskasutus, energiakulu ja jäätmetekke vähendamine, kogemuste jagamine kogukonnale.

3) KOOSTÖÖ

Peame tähtsaks head koostööd kõikide huvigruppidega. Tähtsal kohal on kooli ja kodu sünergia. Tegutseme koos ühise eesmärgi nimel, oleme avatud, igaühel on julgus oma arvamus välja öelda. Oleme tolerantsed üksteise suhtes ja peame kinni kokkulepetest. Koostöö aluseks on meeskonnatöö, mis viib parimate otsuste ja tulemusteni.

4) EETILISUS

Käitume austavalt ja sallivalt. Oleme lojaalsed oma koolile, näitame üles kodanikujulgust, otsustus- ja vastutusvõimelisust.

5) ISAMAALISUS

Väärtustame isamaalist hoiakut, riigikaitset, rahvuslikke traditsioone, kogukonda kuuluvust ja kodanikuteadlikkust.

6) ETTEVÖTLIKKUS

Edendame hoiakut märkan-tahan-suudan-teen. Seome õpitut päriseluga, arendame loovat mõtlemist ja probleemide lahendamise oskust. Aitame õpilastel kujuneda aktiivseteks ühiskonnaliikmeteks.

1.3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

(1) Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid lähtuvad põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava kooliastmeti kirjeldatud üldpädevuste ning ainevaldkonnakavades esitatud

valdkonnapädevuste kujunemisest, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. a soovitusel „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“ ja Eesti elukestvaõppe strateegias sätestatud. Samuti on kooli põhiväärtused õppe- ja kasvatusesmärgide aluseks.

- (2) Kohila Gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärgid on kirjeldatud tegevuste kaudu:
1. kujundame tervislikke eluviise ja keskkonnahoidlikku käitumist;
 2. arendame loovat mõtlemist ja probleemide lahendamise oskust;
 3. aitame õpilastel edukalt toime tulla ühiskonnaelu muutustega ning arendame selleks vajalikke teadmisi ja oskusi;
 4. edendame hoiakut tahan-suudan-teen;
 5. aitame õpilastel kujuneda aktiivseteks ühiskonnaliikmeteks;
 6. austame enda ja oma kaaslaste kultuuri ja identiteeti;
 7. loome tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed gümnaasiumis, kutseõppes, kõrgkoolis.

2. Õppekorraldus

(1) Kooli päevakava ja õppekorraldus lähtuvad sotsiaalministri poolt kehtestatud [tervisekaitseõuetest](#) ning [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) 3. peatükist. [Põhikooli riiklikus õppekava](#) § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv ja [gümnaasiumi õppekava](#) § 11 kirjeldavad gümnaasiumi õppekorralduse aluseid.

(2) Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Kui 1. september langeb nädalavahetusele, algab õppetöö septembri esimesest esmaspäevast.

(3) Õppeaasta koosneb õppeperioodidest ja koolivaheaegadest (kehtestab haridus- ja teadusminister). Õppeperioodides on kokku 175 õppepäeva, mis jaotub põhikoolis trimestriteks. Gümnaasiumi õppekava ühik on üks kursus. Õppeained on jaotatud kursusteks, iga kursuse maht on 35 tundi.

(4) Gümnaasiumi lõpuklassis on juhendatud õppetöö kursuse maht ligikaudu 30 tundi, mis tuleneb algavast eksamiperioodist. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel tööpäeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad 2 tööpäeva arvatakse õppepäevade hulka.

(5) Õppetöö mitmekesisistamiseks viiakse väljaspool kooli territooriumi läbi projekt-, õues- ja muuseumiõpet, õppekäike ning -ekskursioone. Nende toimumise eesmärgid kirjeldatakse ainekavades, toimumise aeg fikseeritakse õpetaja töökavas ning registreeritakse kooli õppekäikude plaanis. Kavandatud õppekäigud lõimivad üldjuhul õppeaineid, arendavad üld- ja ainealaseid pädevusi ning toetavad läbivate teemade realiseerumist.

(6) Pärast ainetunde viiakse Kohila Gümnaasiumis läbi õppekava toetavat huvitegevust. Toimivate huviringide loetelu koostatakse iga õppeaasta septembrikuus ja kajastatakse kooli kodulehel. Huvitegevuse tunnid kajastatakse tunniplaanis, huviringi päevikud asuvad eKoolis.

(7) Õppe eesmärgil ja planeeritult või erakorraliselt võib rakendada e-õpet. E-õpe võib olla distantsõpe või hübriidõpe. Distsantsõpe - kogu klassi õpilased õpivad õpetaja juhendamisel kodus. Hübriidõpe - osad klassi õpilased õpivad õpetaja juhendamisel kodus, teised samal ajal kontaktõppe vormis koolis. Hübriidõppe õpilased osalevad videosilla vahendusel kontaktõppes.

- (a) E-õppel toimub õppetöö kehtiva tunniplaani alusel ja hindamisel lähtutakse õppekavas sätestatud hindamise korraldusest.
- (b) E-õppe toimumise kord on sätestatud Kohila Gümnaasiumi kodukorras lisa 7.

2.1. Õppekorraldus põhikoolis

(1) Põhikoolis on aineõppe süsteem. Õppeaasta on jagatud kolmeks trimestriks:

- 1. trimester 11 õppenädalat;
- 2. trimester 12 õppenädalat;
- 3. trimester 12 õppenädalat.

(2) Kohila Gümnaasiumi põhikoolis on tavaklassid ja loodusklassid (Hageris 1.-4. klass). Õppeainete loetelu ja õpilase nädala õppekoormus kajastub vastava klassi tunnijaotusplaanis. Alates 2017/2018. õppeaastast ei ole 1. klassis suunaklasse Kohilas. 1 ainetunni ulatuses saab iga 1. klass

1/3 õppeaastat tutvuda erinevatel aladega: sport, teadus ja loovus. Tunni nimetus on huviõpe, mille eesmärk on tutvustada tulevasi õppesuundi lähemalt (11-12 tundi, s.o 1 trimester), et õpilasel koos vanemaga oleks parem ettekujutus suuna sisust ja teha järgmisel õppeaastal kaalutatud huvipõhine valik. Alates 2. klassist saab iga õpilane valida endale nendest sobiva ala, millega iga nädal 1 õppetunni ulatuses süvendatult tegeleda.

(3) Õppekava väliselt huviringina õpivad kõik 1. klassid 1 tunni nädalas liikumisõpet ja 2. klassis malet.

(4) A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt, B-võõrkeelena saksa või vene keelt.

(5) Diferentseeritud õpperühmad õpijõudluse järgi töötavad A- ja B-võõrkeeltes ning matemaatikas.

(6) 2. ja 3. klassis on lõimitud üheks aineks loodus- ja inimeseõpetus, ained hinnatakse kokku.

(7) 2. klassis on kehalise kasvatuse ainekava raames üks tund nädalas õppeainet „Rütmika” ja 3. klassis “Seltskonnatants”, mis sisaldavad endast kehalise kasvatuse ainekavast tantsulise liikumise osa.

(8) 3. klassis õpetatakse nädalas 1 tunni ulatuses õppeainet “Liiklus”, aine lõpptulemusena sooritavad õpilased jalgratturi juhiloa saamiseks eksami.

(9) 4. klassis õpetatakse nädalas 1 tunni ulatuses õppeainet „Informaatika”, kus arendatakse õpilaste digipädevusi. Õppeaine toetab uurimuse läbiviimist õppeaasta jooksul.

2.1.1. Põhikooli tunnijaotusplaan

	1. kl	2. kl	3. kl	I KA	4. kl	5. kl	6. kl	II KA	7. kl	8. kl	9. kl	III KA	Kokku
Eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6	36
Kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6	10
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9	21
B-võõrkeel				0			3	3	3	3	3	9	12
Matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13	36
Loodusõpetus	1			1	2	2	3	7	2			2	12
Loodus- ja inimeseõpetus		2	2	4									
Geograafia				0				0	1	2	2	5	5
Bioloogia				0				0	1	2	2	5	5
Keemia				0				0		2	2	4	4
Füüsika				0				0		2	2	4	4
Ajalugu				0		1	2	3	2	2	2	6	9
Inimeseõpetus				0		1	1	2	1	1		2	6
Ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2	3
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13
Kunst	2	1	1,5	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3	10,5
Tööõpetus,	1	2	1,5	4,5									4,5
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus				0	1	2	2	5	2	2	1	5	10
Kehaline kasvatus	2	3, sh 1 rütmika	3, sh 1 seltskonnatants	8	3	3	2	8	2	2	2	6	22
Vaba tunniressurss	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4	22
Kokku	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94	245

Vaba tunniressursi kasutamine **tavaklassides**

	1. kl	2. kl	3. kl	I KA	4. kl	5. kl	6. kl	II KA	7. kl	8. kl	9. kl	III KA	Kokku
Eesti keel		1		1	1	1		2			1	1	4
Matemaatika	1	1		2	1	1		2					4
Inglise keel		1		1	1	1		2					3
Liiklusõpetus			1	1									1
Informaatika					1			1		1		1	2
Geograafia									0,5			0,5	0,5
Bioloogia									0,5			0,5	0,5
Ajalugu						1		1					1
Muusika						1		1					1
Kehaline kasvatus							1	1	1			1	2
Huviõpe	1	1	1	3									3
Kokku	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4	22

Vaba tunniressursi kasutamine **Hageri 1.-4. klassides**

	1. kl	2. kl	3. kl	I KA	4. kl
Eesti keel		1		1	
Inglise keel		1		1	1
Matemaatika	1	1		2	1
Loodusõpetus	1	1	1	3	1
Liiklusõpetus			1	1	
Informaatika					1
Kokku	2	4	2	8	4

2.2. Õppekorraldus gümnaasiumis

2.2.1. Õpilase õpekoormuse kujundamise põhimõtted

- (1) Õpilase gümnaasiumi jooksul läbitavate kursuste maht on 98 kursust. Selle hulka arvatakse valikkursusena õpilasuurimus või praktiline töö, mille maht on 1 kursus.
- (2) Kõigile õpilastele ühtse kohustusliku õppe koormus gümnaasiumis on 63 kursust. Kursus vastab 35 ühe õppeaine raames toimuvale õppetunnile. Kool on valinud lisaks 19 kursust, mille läbimine on õpilasele kohustuslik.
- (3) Lisaks kohustuslikele kursustele valib õpilane 2 õppesuuna vahel: loodus- ja reaalainete õppesuund (LR) ja humanitaar- ja sotsiaalainete õppesuund (HS). Õppesuuna maht on 6 ainekursust.
- (4) Lisaks gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lõikes 4 nimetatud valikkursustele võimaldab kool vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nende valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul. Pakutavad valikkursused on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuste hulgast valitud kursused kui ka kooli enda koostatud ja kooli õppekavas kirjeldatud valikkursused. Valikaineid valib õpilane 3 kursust laia matemaatika õppimise korral ja 6 kursust õppides kitsast matemaatikat.
- (5) Gümnaasiumiastmes õpitakse B2 keeleoskustasemel inglise keelt. B1 keeleoskustasemel õpitakse vene või saksa keelt.
- (6) Õpilase soovil arvestatakse valikkursus(t)ena huviringis ja/või -koolis õppimine kui ka ülikoolide poolt kirjeldatud kursuste läbimine ning selle arvestamiseks esitab õpilane vastava institutsiooni poolt välja antud tõendi, kus on märgitud õppe sisu ja saavutatud õpitulemused ning tundide maht.
- (7) Tunnijaotusplaanis esitatud kursused on jaotatud õppeaastati, et tagada õpilastele ühtlane koormuse jaotus.
- (8) Diferentseeritud õpperühmad õpijõudluse järgi töötavad A- ja B-võõrkeeltes ning matemaatikas.

2.2.2. Tunniarvotusplaan gümnaasiumis

Kursuse nimetus	10. kl	11. kl	12. kl	Riiklikud	Kooli poolt lisatud	Kokku
Eesti keel	2	2	3	6	1	7
Kirjandus	2	2	2	5	1	6
A-võõrkeel	4	3	3	5	5	10
B-võõrkeel	3	3	2	5	3	8
Matemaatika lai/kitsas	5/3	5/3	5/3	14/8	1/1	15/9
Bioloogia		2	2	4		4
Loodusgeograafia	1	1		2		2
Inimgeograafia	1			1		1
Keemia	2	1		3		3
Füüsika	2	2	1	5		5
Ajalugu	2	2	2	6		6
Ühiskonnaõpetus			2	2		2
Inimeseõpetus			1	1		1
Muusika	1	1	1	3		3
Kunst	1	1		2		2
Kehaline kasvatus (sh seltskonnatants ¹)	2 + 1	2	2	5	2	7
Uurimistöö alused		1			1	1
Informaatika ²	1				1	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe	1	1			2	2
Õpilasuurimus ⁵ või õpilasfirma		1			1	1
Projektõpe ³	1				1	1
Kohustuslikud kursused	32/30	30/28	26/24	63 või 69	19	88/82
Suunakursused	2	2	2		6	6
Valikkursused					4/10	4/10
Kokku	34/32	33/31	28/26			98

(1) Seltskonnatants

Kursuse eesmärk on anda ülevaade põhilistest ladina ja standardtantsudest, nende ajaloost, tänapäevasest kasutusest; õpetada neid tantse algtasemel tantsima. Tähelepanu all on iseseisva tantsulise mõtlemise süvendamine, loomingulise eneseväljenduse toetamine, õpilaste võimete edasiarendamine ja rakendamine.

(2) Informaatika

Põhiteemasid (riist- ja tarkvara, infootsing, teksti- ja tabelitöötlus, esitlus, pilt/heli ja autoriõigused) tutvustatakse praktilise töö kaudu. Kursuse põhieesmärk on arendada [gümnaasisti digipädevusi](#) lähtudes arvuti tavakasutaja tasemest. Õppeaine toetab teistes õppeainetes nõutud oskuste välja arendamist.

(3) Projektõpe

Etteantud tähtjaks ja piiratud ressursidega tuleb saavutada püstitatud eesmärgid ja leida lahendus mittestandardsele ülesandele, seda üldjuhul meeskonnatöös. Antud aine on tihedalt seotud õppekava läbiva teemaga "Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus". Projekti tulemuseks võib olla näiteks multimeediumi esitlus, näitemäng, üritus, kodulehekülg, õpilasfirma, heategevusprojekt jne. Märksõnaks on kasu kogukonnale. Projekti lõppedes vormistavad õpilased kirjaliku aruande ja kajastavad tulemusi (sotsiaal)meedias. Projekt peab toetama kooli arengut.

(5) Õpilasuurimus

Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Õpilasuurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles. Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Õpilasuurimuse läbiviimine on 1 gümnaasiumi lõpetamise tingimustest.

2.2.3. Loodus- ja reaalainete õppesuund

Eesmärgiks on süvendada õpilaste huvi loodus- ja reaalainete vastu, võimaldada õpilastel omandada laiapõhjalised teadmised loodusteaduste ja tehnoloogia valdkonnas, praktiline looduse tundmise oskus, säästva arengu põhimõtted ning loodusteadusliku meetodi kasutamise oskus. Omandatud teadmised ja oskused toetavad õpingute jätkamist kõrgkoolis ning gümnaasiumijärgses kutseõppes vastava suuna erialadel. Õppesuund realiseerub läbi õppesuuna kursuste.

Õppesuuna kursused (6) *tärniga ained on gümnaasiumi riikliku õppekava valikkursused*

Kursuse nimetus	10. kl	11. kl	12. kl
1. Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond *	1		
2. Geoinformaatika *	1		
3. Elementide keemia *		1	
4. Looduspraktika (kirjeldatud loodusainete ainekavas)		1	
5. Füüsika ja tehnika *			1
6. Rakendusbioloogia *			1

2.2.4. Humanitaar- ja sotsiaalainete õppesuund

Õppesuund hõlmab kirjandust ja sotsiaallaineid. Eesmärgiks on võimaldada õpilastel süvendatult omandada teadmisi ajaloo ja kirjanduse valdkondades. Tuge teadmiste ja oskuste omandamisel pakuvad kultuurilugu ja psühholoogia. Omandatud teadmised ja oskused toetavad õpingute jätkamist kõrgkoolis ning gümnaasiumijärgses kutseõppes.

Õppesuuna kursused (6) tärniga ained on gümnaasiumi riikliku õppekava valikkursused

Kursuse nimetus	10. kl	11. kl	12. kl
1. Kirjandus ja müüt *	1		
2. Kirjandus ja film *		1	
3. Üldajalugu – maailma ajalugu: tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat *	1		
4. Kultuurilugu (usundiõpetus; kirjeldatud sotsiaalainete ainekavas)		1	
5. Psühholoogia * või Draamaõpetus			1
6. Inimene ja õigus * või Lähiajalugu			1

2.2.5. Valikkursused

Valikkursuse valiku kohta peab gümnaasiumi esimese aasta (10. klassi) õpilane esitama enda valitud valikainete loendi õppealajuhatajale 10. septembriks. Valikkursusi võib kokkuleppel kooliga muuta.

Lõplik valikute kinnitamine toimub valikkursuse juhendaja juures, esimesel poolaastal algavatel kursustel hiljemalt 21. septembriks, teisel poolaastal 31. jaanuariks. Tähtaja möödumisel valikainest loobuda ei saa.

Järgnevalt on esitatud valikkursused, mida õpilasele võimaldatakse 12 soovija korral. Laia matemaatika korral valib õpilane 2 kursust, kitsa matemaatika korral 6 kursust.

Kursuse nimetus	Kursuste arv	10. kl	11. kl	12. kl
1. Tegevus väljaspool gümnaasiumi õpinguid ¹	3	1	1	1
2. C-võõrkeel ²	3	1	1	1
3. Riigikaitse *	2		2	
4. Ettevalmistus aineolümpiaadideks ³	3	1	1	1
5. Kokandus ⁴	2		2	
6. Programmeerimine ⁵	1	1		
7. Usundiõpetus *	1			1
8. Multimeedium ja rakenduste loomine ⁶	1	1		
9. Inglise keele eksami ettevalmistuskursus	1			1
10. Karjääriõpetus	1	1		
11. Joonestamine	1	1		
KOKKU	19			

- tärniga ained on gümnaasiumi riikliku õppekava valikkursused

(1) Tegevus väljaspool gümnaasiumi õpinguid

Aine raames antakse õpilasele võimalus tegeleda süvendatult oma hobide ja huvidega. Kursuse sisuks võib olla:

1. osalemine kooli segakooris;
2. osalemine kooli rahvatantsurühmas;
3. TÜ teaduskooli kursused ja õpikojad; ülikoolide poolt kirjeldatud kursused;
4. osalemine Kohila spordiklubide kirjeldatud kursustel.

Kursusel arvestatakse osalemist kooli huviringides (koorilaul ja rahvatants). Väljaspool Kohila Gümnaasiumi õppetegevuse arvestamiseks esitab õpilane õppeaasta algul taotluse ([vorm](#)) õppealajuhatajale.

Õpitu peab olema sisuliselt sobiv vastava kooliastme õppekavaga ning olema määratletav tasemega, s.t gümnaasiumis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. Gümnaasiumis ei arvestata põhikooli tasemel omandatud õpitulemusi. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale õpitulemuste tõendamiseks, kui tõendusmaterjal pole piisav.

(2) C-võõrkeel (saksa keel, hispaania keel)

Kolmanda võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus. Õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskalikaile ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Võõrkeeleõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Eri teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja võõrkeelega seotud kultuuriruumi.

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel.

(3) Ettevalmistus aineolümpiaadideks

Õpilase ja õpetaja koostöös valmistatakse ette osalemine aineolümpiaadidel. Kursus avatakse ka väiksema osalejate arvuga. Aine läbimisel arvestatakse nii kontaktunde kui ka iseseisva töö mahtu.

(4) Kokandus

Tähelepanu all on mitmekesine, tervist säästev toit ning selle valmistamise meetodid. Omandatakse oskusi, kogemusi ja enesekindlust toidu valmistamisel.

Kursuse lõpuks on õpilane rikkam teadmises, milline on tervislik toitumine. Kursuse käigus toimub toiduvalmistamine ning selle esteetiline serveerimine. Kursuse lõppedes demonstreeritakse omandatud teadmisi-oskusi.

(5) Sissejuhatus programmeerimisse

Kursuse eesmärk on teha kuulajatele selgeks lihtsamate algoritmide ja vastavate arvutiprogrammide koostamise alused läbi multimeediumielemente sisaldavate interaktiivsete rakenduste loomise. Kursuse praktiline osa viiakse läbi kasutades programmeerimiskeelt Javascript.

Käsitletavad teemad: algoritmi mõiste, näited; lihtsama arvutusprogrammi ülesehitus; muutujad; tsüklid (FOR jms), hargnemised; graafiliste objektide loomine ja liigutamine ekraanil; objektide välimuse muutmine; interaktiivsus (klaviatuuri ja hiirega seotud sündmused, neile reageerimine); heli kasutamine rakenduses; rakenduste integreerimine veebilehele.

(6) Multimeedium ja rakenduste loomine

Valikkursus annab ülevaate erinevatest multimeediumi elementidest nagu tekst, graafika, animatsioon, video. Läbi praktiliste ülesannete õpitakse kursuse käigus tundma erinevaid tarkvarasid. Kursuse suuremad teemad on: arvutigraafika, animatsioon, helitöötlus, videotöötlus, loomingu avaldamine ja jagamine. Rakenduste loomise osas omandatakse esmased programmeerimise oskused Scratchi ja Pythoni abil.

Kursuse eesmärgiks on anda õpilastele vajalikud teadmised ja praktilised oskused multimeediumipõhise ja programmeerimist nõudvate teose kavandamiseks ja loomiseks. Kursuse läbinud õpilane oskab valida eneseväljenduseks sobivad meediumid ning ettenähtud tarkvara abil luua neist ühtse terviku.

2.2.6. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus

- (1) Õpilasuurimus ja praktiline töö on koolis korraldatud vastavalt ja kooskõlas haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011. a määrusega nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“.
- (2) Tulenevalt gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lõikest 31, arvatakse õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka valikkursusena õpilasuurimuse või praktilise töö maht, milleks on koolis määratud 35 õppetundi (1 kursus).
- (3) Alates 2016/2017. õa gümnaasiumisse astunud õpilased sooritavad praktilise ülesande projektõppe kursuse raames ja õpilasuurimuse või õpilasfirma (gümnaasiumi lõpetamise tingimus).
- (4) Õpilasuurimusi ja praktilisi töid saab ette valmistada kõikides gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud teemavaldkondades. Töö valik gümnaasiumi lõpetamise tingimusena peab tulenema õppekava õpieesmärkidest.
- (5) Õpilasuurimuse ja praktilise töö protsessi koordineerib koolis direktori poolt määratud koordinaator.
- (6) Õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on kooli töötaja. Lisaks kooli töötajale võib kaasata juhendaja väljastpoolt kooli.
- (7) Õpilasuurimisel või praktilisel tööl võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.
- (8) Töö kohta saab õpilane tagasisidet töö käigus juhendajalt ning peale töö esitamist ja kaitsmist vastavalt õpiväljunditele ning nende saavutatusele kaitsmiskomisjonilt.
- (9) Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel, sealhulgas retsenseerimisel ja kaitsmisel lähtutakse kooli õppekavaga sätestatud hindamise korraldusest, arvestades käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

- (10) Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamiseks viiakse läbi retsenseerimine ja kaitsmine. Hindamisel võetakse muu hulgas arvesse juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamisel.
- (11) Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 31 lõikest 6 tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks õpilasuurimus või praktiline töö sooritada rahuldavalt. Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.
- (12) Kohila Gümnaasiumis on koostatud õpilasuurimuse või praktilise ülesande läbiviimiseks ja hindamiseks järgmised dokumendid:
1. Õpilastööde koostamise ja vormistamise juhend
 2. Hindamisjuhend
 3. Hindamiskord
 4. Hindamisleht
- (13) Õpilasuurimuse või praktilise töö läbiviimise protsessi toetab õppekavas kirjeldatud aine "Uurimistöe alused".
- (14) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks kehtestab ja koordinaatori määrab kooli direktor käskkirjaga.

2.3. Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

- (1) Läbivate teemade kirjeldused on esitatud põhikooli riikliku õppekava [lisas 13](#) ja gümnaasiumi riikliku õppekava [lisas 14](#).
- (2) Kõikide läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
1. õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
 2. aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
 3. valikainete ja gümnaasiumi õppesuuna valikul;
 4. läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas uurimistöös (4. kl), loovtöös (8. kl), projektõppes (10. kl), gümnaasiumi õpilasuurimuses või praktilises töös (11. kl) – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
 5. korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliseid õppetegevusi ja huviringide tegevusi ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- (3) Õpetuse lõiming toetab õpilase üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õpetuse lõiming saavutatakse läbivate teemade, teematiliste rõhuasetuste (tunnivälised üritused, ainetevahelised projektid, õppekäigud), õppeülesannete ja õppeviiside abil. Üheks lõimingu saavutamise viisiks on kooli (traditsioonilised) üritused, mis samuti toetavad üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist ning läbivate teemade käsitlemist. Õppeainetevahelise sidususe saavutamiseks kirjeldatakse ainetevahelist lõimingut täpsemalt ainekavades.

2.3.1. Läbiv teema "Elukestev õpe ja karjääri planeerimine"

- (1) Karjääriõpe toimub koolis läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu õpetajate kavandatud õppeprotsessi käigus. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgi arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tutvustatakse aineõppes sellega seotud ameteid ja edasiõppimise võimalusi. Viiakse läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.
- (2) 9. ja 12. klassis toimub Rajaleidja keskuse toel karjäärinõustamine, gümnaasiumi õppekava sisaldab kursust "Karjääriõpetus", mille raames külastatakse piirkonna erinevaid ettevõtteid, tehakse koostööd Töötukassaga ja tutvutakse edasiõppimise võimalustega. Korraldus on kirjeldatud punktis 7.2.

2.3.2. Läbiv teema “Keskkond ja jätkusuutlik areng”

(1) Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ realiseerub Kohila Gümnaasiumis õppekeskkonna korralduses. Lähtutakse printsiipidest, et eeskuju õpetab. Kooli keskkonnapoliitika järgimine kujundab säästlikud tarbimisharjumused ja keskkonnahoidliku suhtumise erinevates valdkondades. Õppes kasutatakse aktiivõppemeetodeid ja kool kujundab füüsilise õppekeskkonna nii, et see avaks keskkonnateema sisu ja toetaks eesmärkide saavutamist. Koolis järgitakse säästlikkuse printsiipe.

(2) Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ realiseerumist juhivad loodusteaduste ainekomisjon. Teema realiseerub alljärgnevas ülekoollistes tegevustes. Viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi keskkonnaprojekte.

(3) I kooliastmes süvendatakse laste praktilise looduse tundmise oskust. Lisaks aineõpetusele korraldatakse neile õppekäike kodukoha loodusesse klassiõpetajate ja Kohila Keskkonnahariduse Keskuse koolitajate juhendamisel. Nt õppeprogrammid „Kes elab metsa sees“, „Eestimaa kivide kuningas“, „Sügis tuleb“, „Kevad tuleb“. Külastatakse Kohila veepuhastusjaama, õpitakse prügi sorteerima. I klassi õpilased külastavad liikide tundma õppimise eesmärgil Tallinna Loomaaeda. Iga esimese klassi õpilane istutab kooli metsa oma puu, mida hooldab kuni II kooliastme lõpuni üks kord kevadel või sügisel. Koolis töötab huvitegevuse valdkonnas loodusring.

(4) II kooliastmes praktilise looduse tundmise oskuse süvendamiseks õpetatakse lapsi märkama seoseid elukeskkonnas. Viiakse läbi õppeprogrammid „Elekter - tekkimine, tekitamine ja säästmine“, „Virtuaalne ja reaalne retk Rabivere rappa“, „Põhja-Eesti pankrannik“, õpitakse tundma metsakooslusi. Jätkatakse oma puu hooldamist. II kooliastme õpilased osalevad Eesti sisestes keskkonnaprojektides. Mitteformaalharidus toetab formaalharidust - õpe toimub teadushuviharidusringis PopEt.

(5) III kooliastme õpilased osalevad rahvusvahelistes keskkonnaprojektides nt Green Class. Soodustatakse õpilaste loovtööde tegemist keskkonnavaldkonnas ning koolis tarbimist vähendavate kampaaniate läbiviimist. Õppekava realiseerumist toetavad TÜ poolt läbi viidavad keemia, füüsika ja bioloogia valdkonna õpitoad. Viiakse läbi koostöös keskkonnahariduse keskustega loodusvaatlusi rannikualal ja taime- ning loomakoosluste toimimise mõistmiseks külastatakse Tallinna Botaanikaaeda ja Tallinna Loomaaeda.

(6) Gümnaasiumi õppekavas toetab loodus- ja reaalainete õppesuund läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ realiseerumist. Igal õppeaastal toimub gümnaasiumi loodussuuna looduspraktika, kus tutvutakse keskkonnaprobleemidega Eestis, viiakse läbi uurimusi loodusteaduslikul meetodil ning matkatakse. Projektõppe kursuse ja loovtööde raames viiakse igal õppeaastal õpilaste eestvedamisel läbi tarbimist vähendavaid kampaaniaid, mis on seotud praktiliste tegevustega koolis.

(7) Gümnaasiumiastme õpilased osalevad rahvusvahelistes keskkonnaprojektides (Erasmus+, erinevad viktoriinid jmt). Koostööd tehakse õpilasuurimuste läbiviimisel ja projektõppe raames piirkonna MTÜdega nt MTÜ Kohila Metsaselts, MTÜ Kohila Jahimeesteselts ja teiste ettevõtetega nt Salutaguse Pärmitehas, Kohila Pesumaja, Kohila Vineer OÜ jt. Samuti juhivad gümnaasiumi õpilased projektõppe raames ise keskkonnaprojekte. Kolme õppeaasta jooksul külastatakse erinevaid keskkonnavaldkonnaga seotud ettevõtteid ja muuseume. Tuuakse kooli keskkonnateemalisi näitusi.

2.3.3. Läbiv teema “Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus”

(1) Kooli juhtkond toetab õpilasalgatusi kõigis kooliastmetes, toetades tahan-suudan-teen mudeli rakendamist, soodustatakse ja toetatakse kooli õpilasesinduse projekte. Kaasatakse õpilasesindust koolikorralduslike küsimuste arutellu.

(2) I ja II kooliastme õpilased viivad läbi kadrilaada, III kooliastmes toetab läbiva teema realiseerumist loovtöö, mis on enamasti kantud ettevõtlikkuse ideest.

(3) Läbiv teema gümnaasiumiastmes realiseerub läbi projektõppe kursuse, kus õpilased viivad läbi enda huvist lähtuva ja kogukonnale kasuliku projekti. Samuti kursuse “Õpilasfirma” raames on võimalik proovida kätt ettevõtjana. Kool toetab õpilasfirmade laadal osalemist ning ettevõtlikkuse alast rahvusvahelist koostööd.

2.3.4. Läbiv teema “Kultuuriline identiteet”

(1) Läbiva teema käsitlemisel võimaldame õpilastel osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased meie kultuurile ja meie koolile. Õppe ja kasvatusena kujundatakse üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu teiste kultuuride suhtes ning positiivset sallivat suhtumist neisse.

(2) Kool toetab füüsilise keskkonnaga kultuurilise identiteedi arengut. Koolis on õpilaste kasutuses raamatukogu; õppekook, kus valmistatakse erinevate rahvaste toite; käsitööklass, kus õpitakse nii rahvuslikku käsitööd kui tutvutakse teiste maade käsitööstiilidega. Tegutsevad rahvatantsu ja koorilaulu huviringid. Kool osaleb laulu- ja tantsupidudel. Tihedas koostöös Kohila raamatukoguga toimuvad loengud kirjanike ja luuletajatega.

(3) Õpilastele on loodud stendid Eesti ajaloo tundmaõppimiseks. Koolis õpib erinevatest rahvusest õpilasi, kelle keelt ja kultuuri me austame. Koolis peetakse keelenädalaid, tähistatakse aktiivselt rahvakalendri- ja rahvuslikke tähtpäevi, kus kasutatakse rahvuslikku sümbolikat. Koolil on oma hümn, lipp ja koolivorm, mida kasutatakse kooli pidulike ürituste läbiviimisel.

2.3.5. Läbiv teema “Teabekeskond”

(1) Läbiva teema "Teabekeskond" käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist infoteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat infokeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ja selles toimida vastavalt oma eesmärkidele ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetikale.

(2) Kooli raamatukogus on lai teatmeteoste valik. Koolil on info jagamiseks kodulehekülg, eKool, lehekülg Facebookis, lastevanemate ja õpilaste e-kirja listid, läbi mille kujundatakse õpilastel harjumust ise infot jälgida ja hankida. Kriitilist mõtlemist ja infoallikate usaldusväärsuse analüüsimist harjutatakse ainetundides, kus on võimalik saada ligipääs kaasaegsetele infoallikatele kasutades liikuvat tahvelarvutite klassi. Kool julgustab läbi koolituste lapsevanemaid jälgima õpilaste meediakasutust ning koostöös kooliga tagama õpilaste internetiturvalisust.

2.3.6 Läbiv teema “Tehnoloogia ja innovatsioon”

(1) I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Õppes kasutatakse frontaalset õppemeetodit ja mängulisi arvutiprogramme.

(2) II kooliastmes kasutatakse IKT vahendeid seonduvate praktiliste ülesannete lahendamisel ainetundides. Pädevuste arengut toetab informaatika õppeaine, mis omakorda toetab õpilasuurimuse läbi viimist ja vormistamist 4. klassis.

(3) III kooliastmes kasutatakse loodusainetes kaasaegseid mõõtmisvahendeid. III kooliastme informaatika õppeaine toetab loovtöö läbiviimist ja vormistamist.

(4) Gümnaasiumis käsitletakse läbivat teemat "Tehnoloogia ja innovatsioon" eelkõige rühmatööna teostatavate uurimis- ja arendusprojektide vormis, külastatakse innovaatilisemaid tehnoloogiafirmasid ja teaduskeskusi. Õppekavas on mitmeid tehnoloogiaga seotud aineid: informaatika; rakenduste loomise ja programmeerimise alused; loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond; sissejuhatus programmeerimisse. Tehakse tihedat koostööd Eesti ülikoolidega ja teaduskeskustega õpilasuurimuste läbiviimisel. Tutvustatakse karjäärivõimalusi.

(5) Kool toetab VOSK meetodi rakendamist ja kaasaegsete õpikeskkondade ja digitaalsete õppevahendite kasutamist kõigis kooliastmetes, kasutatakse liikuvat tahvelarvutiklassi aineõppes, digitaalseid mõõtevahendeid. Formaalharidust I ja II kooliastmes toetavad robotika ja teadusridusringide töö ja programmeerimisring.

2.3.7. Läbiv teema “Tervis ja ohutus”

(1) Õpilased sooritavad 3. klassis lähtuvalt läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ liikluseksami jalgratturi juhilubade saamiseks. Läbiv teema “Tervis ja ohutus” on lahti kirjutatud 8. peatükis.

2.3.8. Läbiv teema “Väärtused ja kõlblus”

(1) Järgitakse oma kooli põhiväärtusi. Läbivalt kujundatakse kooli kodukorra printsiipe järgides korralikkust, hoolsust, süstemaatilisust, järjekindlust, püsivust, austust ja ausust. Õpetaja eeskujul on oluline roll tolerantse suhtumise kujunemisel erinevate võimetega kaaslastesse. Oluline roll on õppekäigudel avardamaks silmaringi ja tegutsema vastavalt üldtunnustatud käitumishormidele ka väljaspool kooli.

3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused (sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline)

- (1) Projektide/ürituste kavandamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:
 - projekt kannab Kohila Gümnaasiumi väärtusi ja traditsioone;
 - projekt toetab kooli õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist, ainetevahelist lõimingu, üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemist;
 - projekti/ürituse tegevused arendavad nii õpilast kui ka õpetajat;
 - osavõtt õppekavaväliste projektide/ürituste tegevustest on õpilastele vabatahtlik.
- (2) Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:
 1. koolisisesed õppepäevad (projektipäevad), ülekoollised üritused;
 2. õppekäigud, mis toetavad üldpädevuste kujunemist erinevates ainevaldkondades;
 3. õpilaste osalemine aineolümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel.
- (3) Kohila Gümnaasium väärtustab olümpiaadidest ja kooli õppekava toetavatest koolidevahelistest maakondlikest projektidest osavõttu. Lähtume põhimõttest, et Kohila Gümnaasiumis õpib palju andekaid õpilasi, kes on võimelised kooli väärikalt esindama maakonna aineolümpiaadidel, ainekonkurssidel ning spordivõistlustel.
- (4) Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoollised ühistegevused (projektid) kirjeldatakse konkreetselt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-ga 4.
- (5) Ühistegevuste kavandamist, läbiviimist ja tulemuslikkuse hindamist korraldab ja koordineerib huvijuht. Kavandavad ühistegevused toetavad üldpädevuste kujunemist. Kõikidel ühistegevustel on kindlaks määratud juht (projektijuht), kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda ühistegevuse eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Peale ühistegevuse toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.
- (6) Ülekoollised ainealased projektid planeeritakse ainekomisjonides õppeaasta alguses ja registreeritakse kooli ürituste kalenderplaani, kus määratakse ürituse toimumise aeg ja korraldamise eest vastutajad. Uutest projektidest osavõtu ja ka projektidest loobumise otsustab kooli juhtkond.

4. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

- (1) Loovtöö on individuaalselt või kollektiivselt III kooliastme õpilaste poolt läbiviidud projekt või õpilasuuring, mis lähtub kooli õppekavast ja on õppeaineid lõimiv.
- (2) Loovtöö eesmärgiks on:
 1. pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
 2. toetada õpilase õpimotivatsiooni, loominguulist algatusvõimet ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;

3. arendada õpilase eneserefleksiooni, eneseväljendus- ja esinemisoskust ning kriitilise mõtlemise kujunemist;
 4. arendada õpilaste koostöö-, aja planeerimise ja iseseisva töö oskust.
- (3) Loovtöö tegemise protsessi toetavad eesti keele ja informaatika ainete õpetajad, õpetades oma ainetunnis vastavalt teadusteksti looma ja kirjalikku tööd vormistama.

(4) Juhendaja roll on suunav:

1. aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
2. jälgib töö vastavust teemale ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
3. täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
4. nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
5. juhendaja võib suunata silmapaistvate loovtööde autoreid osalema olümpiaadidel, konverentsidel, konkurssidel jne

4.1 Loovtöö teema

(1) Loovtööd on üldjuhul võimalik teha järgmistes põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud ainevaldkondades: eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalsained, kunstiained, tehnoloogia ja kehaline kasvatus. Erandjuhul määrab loovtöö valdkonna kool.

(2) Loovtöö vormid võivad olla näiteks uurimus, etendus (näidend, pantomiim, dramatiseering, kirjanduslik eneseväljendus, tantsuetendus jne); kunstilooming (joonistus, koomiks, maal, graafika, skulptuur, keraamika, fotomontaaž, videofilm, animatsioon, disainitöö, käsitööese, tegevuskunsti esitus, moekollektsioon jne), helilooming, kooli, klassi või muu sündmuse organiseerimine ja läbiviimine, ajalehe koostamine, spordiprojekt, keskkonnaprojekt, arvutiprogramm, veebileht, õppematerjali koostamine vm.

4.2 Loovtöö korraldus

1. Loovtööd korraldavad koolis projektijuht ja koordinaatorid (klassijuhatajad).
2. Loovtöö sooritab 8. klassi õpilane õppeaasta jooksul.
3. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna (rühm koosneb üldjuhul 8. klassi õpilastest).
4. Õppeaasta neljandal nädalal viiakse läbi loovtöö eesmärgi ja korraldust tutvustav koolitus.
5. Õppeaasta kuuendaks nädalaks on õpilasel (õpilastel) võimalus loetletud valdkondade raames ise loovtöö teema välja pakkuda.
6. Õppeaasta kuuendaks nädalaks teevad õpetajad teatavaks omapoolsed loovtööde teemad, mis tehakse õpilastele kättesaadavaks elektrooniliselt.
7. Hiljemalt sügisvaheaja alguseks valivad õpilased juhendaja, kellega koos sõnastatakse lõplik teema ja valitakse loovtöö vorm. Loovtöö juhendajaks on Kohila Gümnaasiumi õpetaja. Kaasjuhendaja võib olla teemat valdav spetsialist väljastpoolt kooli. Kui teema eeldab ainetevahelist lõimingut, võib õpilasel (õpilastel) olla ka mitu juhendajat.
8. Teema ja juhendaja kinnitatakse koordinaatori poolt esimesel nädalal peale sügisvaheaga.
9. Teema valimisel tuleb arvestada koolipoolsete materiaalsete võimalustega.
10. Juhendaja ja juhendatav koostavad töö teostamise ajakava.
11. Õpilane peab digitaalset loovtööpäevikut, kuhu kannab sisse kõik loovtööga seotud tegevused.
12. Loovtööd võib esitleda kogu õppeaasta jooksul koolis või väljaspool kooli. Sellest teavitatakse eelnevalt loovtööde projektijuhti ja koordinaatorit.
13. Õpilane koostab läbiviidud projektist või uurimusest kirjaliku kokkuvõtte, mis vormistatakse vastavalt Kohila Gümnaasiumi loovtööde vormistamise juhendile.
14. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub õppeperioodi kahel viimasel nädalal.
15. Õpilane esitab loovtöö koordinaatorile maikuu teise nädala lõpuks. Võimalusel tuleb esitada ka valminud loovtöö.
16. Valmis loovtöö esitatakse digitaalselt.
17. Loovtöö kaitsmisele lubamise otsustab juhendaja.

4.3 Hindamine

- (1) Loovtöö loetakse sooritatuks kui õpilane on:
 1. esitanud loovtöö kirjaliku kokkuvõtte, mis sisaldab
 - a. loovtöö ülesanded ja tegevused, mis on vaja töö sooritamiseks teha,
 - b. tööjaotust (grupitöö puhul),
 - c. ajakava;
 - d. töö analüüsi – kas kõik läks plaanipäraselt, mis läks hästi, mis halvasti, mida oleks saanud paremini teha;
 2. valmistanud/loonud loovtöö;
 3. esitlenud oma loovtööd teistele.
- (2) Loovtööd ei hinnata numbriliselt, õpilasele antakse sõnalist tagasisidet loovtöö teostamise protsessi ja tulemuste kohta. Mitterahuldavat tööd tuleb täiendada või koostada uus töö ja esitada korduvkaitsmisele.
- (3) Kohila Gümnaasiumis on koostatud loovtöö läbiviimiseks ja hindamiseks juhend, mis on kättesaadav kooli kodulehel.

5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

- (1) Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhendatakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 22 ning „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15 - § 18.
- (2) Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavate eksamitööde hindamise erisused on sätestatud haridus- ja teadusministri 15.12.2015 määruses nr 54 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“.
- (3) Kui õpilasele on vastavalt koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
- (4) Hindamise üldeesmärk on:
 1. toetada õpilase arengut;
 2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse ja arengu kohta;
 3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise otsuse tegemiseks. [PGS § 29]

5.1. Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

- (3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- (4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
[PRÕK § 20, GRÕK § 16]

5.2. Hinnetest ja hinnatavatest töödest teavitamine

- (1) Trimestri või kursuse jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast trimestri või kursuse algul. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest eKooli ja vajadusel paberil vormistatud hinnete lehe kaudu. Kõigile õpilastele vormistatakse paberil klassitunnistus õppeaasta lõpus.
- (2) Lähtudes sotsiaalministri 27.03.2001 määrusest nr 36 "Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele" võib õppepäevas läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunniina. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel. Kirjalikud tööd kantakse eKooli kontrolltööde plaani. Õpetaja, kes esimesena fikseeris oma aines töö, saab õiguse selle läbiviimiseks.

5.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- (1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- (2) Teadmiste ja oskuste hindamise tulemused esitatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis. Esimese klassi I trimestril kasutatakse sõnalisi hinnanguid.
- (3) I kooliastmes hinnatakse 1.-2. klassis kujundavalt, millel puudub numbriline tõlgendus. 3. klassis toimub üleminek numbrilisele hindamisele, kus numbrilistele hinnete viiepallisüsteemis lisatakse juurde sõnaline hinnang. Kirjalik sõnaline hinnang sisestatakse eKooli märgi "*" abil.
- (4) Tähtsusi "A" ja "MA" võib kasutada lühiajaliste iseseisvate tööde puhul, õppekäikude/väljasõitude arvestamisel ja koduste tööde tagasisidestamisel. Hinnangule lisatakse kommentaar.
- (5) Hindamisel viie palli süsteemis:
- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

- (6) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 20–49% ning hindegaga „1“ 0–19%.
- (7) Kui suulist vastust (esitlust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“ või „nõrk“, antakse õpilasele võimalus järele vastata vastavalt järelvastamise põhimõtetele.
- (8) Hindamise ajal põhjuseta koolist puudunud õpilase töö või tähtjaks tegemata töö võib hinnata „nõrgaks“ („1“). Antud juhul ei pea õpetaja hinde parandamist võimaldama.
- (9) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, maha kirjutamine või plagieerimine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“ („1“).
- (10) Tegemata kodust tööd võib hinnata hindegaga „1“ ja õpetaja ei pea õpilasele hinde parandamist võimaldama.
- (11) Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu kehalise kasvatus tundidest ja raviarsti määratud harjutuste sooritamist. Hinnatakse õpilase teadmisi spordist, liikumisest, kehaliste harjutuste sooritamisest ning õpetaja antud eriülesannete täitmist (referaatide koostamine, osalemine spordikohtunikutöös jne). Vastav mäрге lisatakse õpilase klassitunnistusele.

5.4. Järelevastamine ja hinnete parandamine

- (1) Hinnatava õpiülesande järelevastamine toimub õpetaja määratud korras (materjal, viis, aeg).
- (2) Gümnaasiumi kirjalike järeltööde vastamine toimub vastavalt gümnaasiumi järelevastamise korrale.
- (3) Järele saab vastata materjali, milles õpilast on hinnatud hindegaga „puudulik“ või „nõrk“ või mille vastamise ajal on õpilane põhjusega puudunud.
- (4) Õpilane on kohustatud sooritama tegemata töö 10 tööpäeva jooksul, kui aineõpetaja ei sätesta teisiti. Tegemata tööd käsitletakse kui järeltööd, mida on võimalik teha üks kord. Pärast 10 tööpäeva möödumist pole õpilasel õigust ilma mõjuva põhjuseta tegemata tööd enam sooritada. Kui kahe nädala jooksul ei ole sooritamata töö mõjuvate põhjusteta vastatud või õpetajale pole erandolukorrast teada antud, muutub eKoolis mäрге „o“ hindeks „1“ ja seda ei saa enam parandada.
- (5) Õpilane on kohustatud uuesti sooritama mitterahuldavale hindele tehtud töö 10 tööpäeva jooksul. Pärast 10 tööpäeva möödumist pole õpilasel õigust ilma mõjuva põhjuseta parandada hindele „2“ või „1“ tehtud tööd.
- (6) Kui õpilane puudub pärast töö hindele „2“ või „1“ sooritamist kahe nädala jooksul koolist mõjuvatel põhjustel ja soovib oma eelnevalt saadud mitterahuldavat hinnet parandada, on ta kohustatud aineõpetajale sellest nädala jooksul peale kooli tulemist teada andma. Sellisel juhul lepitakse aineõpetajaga erandkorras kokku hilisem järeltöö aeg.
- (7) Kui õpilane ei ilmu aineõpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis ei pea õpetaja enam uut järeltöö aega võimaldama.
- (8) Sooritamata hinnatava õpiülesande korral märgitakse eKooli o. Järeltöö hinne märgitakse tärniga.

5.5. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö

- (1) Kokkuvõttev hinne on põhikoolis õppeaine trimestri-, poolaasta- ja aastahinne, gümnaasiumis kursuse- ning kooliastmehinne.
- (2) 1.-2. klassis antakse kokkuvõttev sõnaline hinnang poolaasta lõpus (jaanuari kolmandal nädalal ja õppeaasta lõpus).

- (3) Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine, vaid peab arvestama hinnete kaalu ja õpilase teadmiste ning oskuste arengut.
- (4) Pikemat aega koolist puudunud õpilasele, kes pole hinnatavaid õpiülesandeid täitnud, kokkuvõtvat trimestri- või kursusehinnet välja ei panda (eKoolis märges "o"). Talle antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi jooksul.

5.5.1. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö põhikoolis

- (1) Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine trimestri ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. 1.-2. klassis koondatakse poolaasta sõnaline hinnang aastahinnanguks.
- (2) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud välja panemata (e-koolis o) või antud samaväärne sõnaline hinnang, määratakse selles õppeaines individuaalne õpiabiplaani, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (3) Trimestrihinnete või poolaasta sõnaliste hinnangute alusel otsustab enne õppeperioodi lõppu õppenõukogu, kas viia põhikooli õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.
- (4) Põhikoolis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või poolaasta hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang. Täiendav õppetöö toimub üldjuhul kahe nädala jooksul pärast õppeperioodi lõppu kestusega kuni viis tundi päevas. Täiendava õppe sisust ja kestusest teavitatakse lapsevanemat eKooli kaudu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel vajalikke õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- (5) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinne välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- (6) Kui õppeaine trimestri või poolaasta hinnang on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul, et õpilase vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele „nõrk“ või on antud tulemustele samaväärne hinnang.

5.5.2. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumis

- (1) Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel pärast kursuse lõppu kümne õppepäeva jooksul.
- (2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi. Õpilane esitab sellekohase kirjaliku taotluse.
- (3) Kooliastmehinne pannakse välja õppeainete 10.-12. klassi kursusehinnete alusel. Õppeainete kooliastmehinded pannakse välja vahetult pärast õppetöö lõppu vastavas õppeaines.
- (4) Kui õpilane on puudunud kursuse tundidest üle 20%, siis ta sooritab kursuse lõpus kursuseülese arvestusliku töö, kui aineõpetaja ei sätesta teisiti.
- (5) Valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“. Vastav hindamine on fikseeritud ainekavas.
- (6) Gümnaasiumis saab parandada ainult käesoleva õppeaasta hindeid.
- (7) Õppeainetes, milles riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilastele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu.

5.6. Käitumise ja hoolsuse hindamine

- (1) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
 - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- (2) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Kohila Gümnaasiumis õppekavast, väärtuskasvatuse alusprintsiipidest ning kooli kodukorra nõuetest. Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumiastmes ainult käitumist.
- (3) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja.
- (4) Õpilane viiakse üle järgmisse klassi, olenemata käitumise ja hoolsuse aastahindest.
 - Käitumishindega „eeskujulik” hinnatakse õpilase käitumist, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
 - Käitumishindega „hea” hinnatakse õpilase käitumist, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
 - Käitumishindega „rahuldav” hinnatakse õpilase käitumist, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
 - Käitumishindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilase käitumist, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetaja nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.
- (5) Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks” ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- (6) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppetöösse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
 - Hoolsushindega „eeskujulik” hinnatakse suhtumist õppetöösse õpilasel, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
 - Hoolsushindega „hea” hinnatakse suhtumist õppetöösse õpilasel, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
 - Hoolsushindega „rahuldav” hinnatakse suhtumist õppetöösse õpilasel, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
 - Hoolsushindega „mitterahuldav” hinnatakse suhtumist õppetöösse õpilasel, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

5.7. Õpilase järgmisse klassi üleviimise või klassikursuse kordama jätmise otsustamine

- (1) Aastahinnete ja sõnaliste hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia põhikooli õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetöölle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppeveerandi lõppu. [PRÕK § 22, 8]
- (2) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama põhikooli õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. [PRÕK § 22, 10-11]

(3) Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi. [PRÕK § 22, 9]

(4) Punktis 3 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kes tervislikel või muudel mõjuvatel põhjustel ei saanud täiendavat õppetööd sooritada või kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks. [PGS § 22, 13]

(5) Gümnaasiumiharidust omandavat õpilast ei viida üle järgmisse klassi, kui talle on ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnete välja „nõrkade” ja/või „puudulikena”. [PGS § 28, 7]

(6) Gümnaasiumiõpilane, keda ei saa vastavalt punktis 5 kehtestatud nõuetele järgmisse klassi üle viia, kustutatakse kooli nimekirjast.

5.8. Hinde ja hinnangu vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

(1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

(3) Kui õpilane või lapsevanem ei ole otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole viie tööpäeva jooksul pärast otsuse teadasaamisest.

5.9. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 30 ning põhikooli riiklikus õppekavas § 23 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul. Õppeaastal 2020/2021 ei sõltu eksamitulemustest põhikooli lõpetamine ja loovtöö sooritamine ei ole lõpetamise tingimuseks.

(3) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

5.10. Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 31 ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 18 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

1. kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;

- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on positiivsele tulemusele sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

6. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused

(1) Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 18 sätestatust, põhikooli riiklikus õppekavas § 17 lõikes 8-9 ja § 22 lõikes 7 sätestatust ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 13 sätestatust. Muu tugisüsteem määratakse õpilasele põhikooli riiklikus õppekavas § 22 lõikes 7 sätestatud tingimustel.

(2) Individuaalsed õppekavad rakendatakse võimetelt tunduvalt nõrgema või kõrgema taseme õpilastele, mille raamõppekavaks on ükskõik milline riiklik õppekava. Individuaalse õppekava koostamisest võtavad osa kõik õpilasega tegelevad pedagoogid: klassijuhataja, aineõpetaja, õpiabiõpetaja, eripedagoog. Koostamist koordineerib HEV koordinaator. Protsessi kaasatakse ka lapsevanem.

(3) Individuaalse õppekava rakendamine tugimeetmena põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.

(4) Õpilane viiakse individuaalsele õppekavale üle Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 28 punkti 6 alusel, mille kohaselt individuaalsele õppekavale üleviimine vormistatakse direktori käskkirjaga. Haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 6 lõike 2 kohaselt märgitakse õpilasraamatu õpilase leheküljele andmed individuaalse õppekava rakendamise kohta.

(5) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovib lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest. [PGS § 48 lg 1 ja 2]

(6) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel kantakse hariduse infosüsteemi õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistrisse pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks. Nõusolek esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(7) Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu terviseseisundi või puude tõttu võimaldatakse vähemalt üht järgmistest teenustest:

- 1) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
- 2) pidevat tugispetsialistide teenust ja osaajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- 3) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- 4) õpet eriklassis.

[PGS §49 lg 1 ja 2]

(8) Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:

1) puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;

2) osaaajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

(9) Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on kooli direktoril ja HEV koordinaatoril õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise kooli või lasteasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale õpilasele rakendatud tõhustatud toe ja eritoe kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks.

(10) Kui ilmneb vajadus määrata õpilasele mõni tugisüsteem, teeb klassijuhataja ettepaneku HEV koordinaatorile avada õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart, mille alusel määratakse õpilasele õppimine õpiabirühmas või mõni muu eritugi. Vajadusel kaasatakse aineõpetajaid ja teised tugipersonali liikmeid.

(11) Eriklassi suunatakse võimalusel õpilane vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

7. Õpilaste teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine

7.1. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

(1) Teavitamisel juhendatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 55, põhikooli riikliku õppekava § 16 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 12 sätetestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätetatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse avaliku teabe seaduses ning haldusmenetluse seaduses teavitamise kohta sätetatut.

(2) Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Kool võimaldab statsionaarses õppes õppiva õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele selle õpilase kohta: vestlused klassijuhataja ja aineõpetajatega, arenguvestlustel ja eKooli kaudu. Teovõimeline õpilane võib kirjaliku taotlusega keelata juurdepääsu tema kohta kooli valduses olevale teabele. Vanema juurdepääsu teabele selle kohta, kas õpilane on kooli õpilaste nimekirjas või mitte, võib keelata vaid mõjuva põhjuse esinemisel. [PGS § 55 (1)]

(3) Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul. [PGS § 55 (3)]

(4) Koolis klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde (ainealased konsultatsioonid). [PRÕK § 16 (1), GRÕK § 13 (2)]

(5) Koolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(6) Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Aineõpetaja poolt tehakse õpilasele teatavaks peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja klassijuhataja poolt planeeritavad üritused õppeveerandi või poolaasta algul. [PRÕK § 16 (4)]

(7) Õppe- ja kasvatuse korralduse kohta saab teavet kooli kodulehelt, klassijuhatajatundides ning vähemalt kaks korda aastas lastevanemate koosolekutel (klassi- ja üldkoosolek).

(8) Operatiivinfo edastab aineõpetaja, klassijuhataja või kooli juhtkond õpilastele või lastevanematele e-kirja teel.

(9) Õpilastel on võimalik vajadusel saada nõu järgmistes vormides:

1. Sotsiaalpedagoogiline nõustamine. Õpilane (ja ka lapsevanem) saab infot ja nõu:

- sotsiaalsete probleemide puhul;
- õppetööga toimetuleku osas;
- õpi-, käitumis- ja kohanemiskeskuste ilmnemisel;
- õppekava jõukohasus;
- koolivägivallajuhtumite korral;
- lapsevanemate nõustamine samades probleemides.

2. Psühholoogiline nõustamine. Õpilane, lapsevanem ja koolitöötaja võib pöörduda koolipsühholoogi poole järgmistes küsimustes:

- õppetööga toimetulek (õpioskused, õppekava jõukohasus jmt);
- huvid ja võimed;
- kutsesobivus ja elukutsevalik;
- käitumiskeskused;
- psühholoogiline toimetulek erinevates olukordades: suhteprobleemid, konfliktid, stress, enesehinnanguprobleemid, kriisiolukorrad (suured elumuutused, lein, elutüdimismõtted jms), vägivald jne;
- lapsevanemate ja koolitöötajate nõustamine samades probleemides.

3. Meditsiiniline abi ja nõustamine. Koolitervishoiuteenuse hulka kuuluvad järgmised õpilasele suunatud individuaalsed tegevused:

- õpilasele ennetava tervisekontrolli teostamine;
- alaealise õpilase vanema või seadusliku esindaja (edaspidi lapsevanem) kirjalik teavitamine tervisekontrolli käigus tuvastatud kõrvalekalletest ja nõustamine;
- õpilase või alaealise õpilase lapsevanema teavitamine vajadusest läbida perearsti ennetav tervisekontroll, hambahaigusi ennetav arstlik kontroll;
- vajadusel õpilase tervise hindamine, vältimatu ja vajaliku abi andmine, vajadusel õpilase suunamine perearsti või eriarsti konsultatsioonile või kiirabi kutsumine ning sellest lapsevanema teavitamine;
- koostöö kooli pidaja, lapsevanema ja üldarstiabi osutajaga õpilasele üldarstiabi korraldamisel;
- immuniseerimine riikliku immuniseerimiskava alusel; kooliõde teavitab õpilase immuniseerimisest lapsevanemat kirjalikult vähemalt üks nädal enne plaanitavat riikliku immuniseerimiskava kohast immuniseerimist. Immuniseerimine on lubatud lapsevanema kirjalikul nõusolekul ning sellest keeldumine vormistatakse kirjalikult.
- õpilase individuaalne nõustamine tervise, tervisekäitumise ja vajadusel rehabilitatsiooniplaaniga seotud küsimustes;
- vajadusel ja õpilase või alaealise õpilase lapsevanema nõusolekul pikaajalise tervisehäirega ja puudega või muu tervise seisundist tuleneva haridusliku erivajadusega õpilase nõustamine enesejälgimise ja arsti poolt määratud raviplaani täitmise tagamiseks;
- vajadusel õpilase tervise ja seotud individuaalse rehabilitatsiooniplaani täitmise jälgimine.

7.2. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine

(1) Karjääriinfot edastab ning õpilasi nõustab psühholoog. Ta on abiks õpilastele, et:

1. toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
2. olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
3. vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
4. toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

(2) Karjääriõppe hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine edasiõppimise või õppekavavälise õppimise võimaluste kohta. Karjääriõpet toetab veebilehekülg aadressil – <https://rajaleidja.innove.ee/>

(3) Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus. Nõustamine toimub eelneval kokkuleppel psühholoogiga.

(4) Karjääriteenuste kättesaadavus tagatakse:

1. ainetundides läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisel;
2. valikkursuste kaudu (majandus- ja ettevõtlusõpe, karjääriõpetus jne);
3. ürituste kaudu (karjäärilased projektid, töövarjupäev, õpilasfirma, ainepäevad);
4. edasiõppimist tutvustavate õppepäevade kaudu nii koolis kui väljapool kooli;
5. klassijuhatajatöös (arenguvestlused, temaatilised klassijuhatajatunnid);
6. 9. ja 12. klassi testide ja nõustaja konsultatsioonidega;
7. karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamise; infot pakkuvate kataloogide tutvustamisega.

8. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti ja läbiv teema “Tervis ja ohutus”

õppekavas

(1) Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

(2) Liikluskasvatus koolis toimub kooli õppekava ja üldtööplaani alusel. Kooli õppekavas määratakse kooliastmeti kindlaks liikluskasvatuse teemad, mis tulenevad riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“.

(3) Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

(<http://www.liikluskasvatus.ee/taiskasvanud/haridusastutustele/metoodika-koolile/>)

(4) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

(5) I kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohulikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest;
- suudab ujuda vähemalt 25 m.

(6) I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;

2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

(7) II kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/tegukseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhli kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsmed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

(8) II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;

2) ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste loimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskeskkonnas, praktilised õppused jne).

(9) III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh löke, süttinud rasv pannil jne);
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsmed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

(10) III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusosalased õppused.

Gümnaasiumis (10.–12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

(11) Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, on teadlik riskikäitumise tagajärgedest;
- oskab hinnata ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkuse;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid;
- mõistab ohtlike ainete tähistuse põhimõtteid;
- oskab tulekahju korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi tulekahjus kannatanule;
- teab, et pidurdus- ja peatumisteede pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee – ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- oskab abistada ja anda esmaabi uppumisohtu sattunud inimesele;
- tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile;
- on seaduskuulekas ning tal (gümnaasiumi lõpetajal) on oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- oskab leida ja omab ülevaadet ohutusosalastest kampaaniatest, oskab tuua võrdlusi teiste riikidega;
- oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

(12) Gümnaasiumi kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele;
- 2) gümnaasiumis ohutuslane õpetus laiendab ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusosalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- (1) Kohila Gümnaasiumi õpetajad on koondunud ainetepõhiselt 8 ainekomisjoni: algklassid, matemaatika, eesti keel, võõrkeeled, loodusained (sh informaatika), oskusained, kehaline kasvatus ja sotsiaalsed. Ainekomisjoni tööd koordineerib ainekomisjonijuht, kelle üheks vastutusvaldkonnaks on õpetajate koostöö ja ainekomisjoni töö koordineerimine.
- (2) Koostöös planeeritakse aineülese õppetöö osad, õppekäigud ja ülekoolilised projektid (näiteks teemanädalad, teemapäevad, projektõpe jne), mis lepitakse kokku iga õppeaasta alguses. Vastava plaani esitab ainekomisjoni juht juhtkonnale õppeaasta alguses.
- (3) Ainekomisjonide koostöö toimub ainekomisjonide nõupidamiste vahendusel.
- (4) Õpetajad teevad koostööd õpilaste arengu toetamiseks klassijuhatajaga, HEV koordinaatoriga.
- (5) Õpetaja kavandab töö lähtudes riiklikus õppekava väljundipõhisuse põhimõttest:
 - õpetamine lähtub õppekava oodatavatest õpitulemustest;
 - õppemeetodid ja hindamismeetodid kujundatakse selliselt, mis võimaldab kõige parimal viisil õppimise tulemused saavutada;
 - sidususe loomine õpitulemuse, õppemeetodi ja hindamismeetodi vahel õppeprotsessis.
- (6) Töö planeerimiseks koostab õpetaja töökava eKooli keskkonnas, kus on kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Oma töökavas kajastab õpetaja:

1. õpitulemused, õppe sisu, põhimõisted ja käsitletavat teemasid ajalise määratlusega;
2. õppekeskkonnad, õppevahendid/materjalid;
3. planeeritavad õppekäigud.

(7) Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

(8) Kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 lõikega 3, peab õpetaja õppetrimestri või kursuse alguses õpilasi teavitama, läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest. Vastav informatsioon edastatakse õpilastele ja vanematele eKooli kaudu.

(9) Õpetaja töökava koostatakse põhikoolis hiljemalt üks nädal enne uue õppetrimestri algust ning gümnaasiumis enne uue kursuse algust. Õpetaja sisestab töökava kooli juhtkonna poolt kehtestatud tähtjaks eKooli ja seob vastava aine ja klassi päevikuga.

(10) Klassi- ja aineõpetaja planeerib ainetunnis lõiminguna käsitletavat liikluskasvatuse teemasid, kooli esindamise olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, kultuuriüritustel vms kooli esindava õpilase või õpilasgrupi ühe- või mitmepäevase ürituse.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 on kooli õppekava kehtestajaks direktor. Kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lõikega, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga.

(2) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Direktor otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse.

(3) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.

(4) Kui direktor on otsustanud kooli õppekava uuendamise ja täiendamise vajaduse, siis kutsub direktor kokku töörühma, lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 24 lõikes 3 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 lõikes 3 esitatud sättest, kes valmistab ette kooli õppekava muudatused.

(5) Direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne selle kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub direktor kooli asjaajamiskorras sätestatud korrast.

(6) Kui direktor jätab kooli õppekava või selle muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

(7) Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.